

OBSAH

I. DÍL

Předmluva 5

OD NIZOZEMSKÉ A ANGLICKÉ BURŽOASNÍ REVOLUCE K PAŘÍŽSKÉ KOMUNĚ

Část první

NIZOZEMSKÁ A ANGLICKÁ BURŽOASNÍ REVOLUCE

1. *kap.*: Nizozemská revoluce 27

Příčiny revoluce. — Nizozemí v XVI. století. — Politika Filipa II. v Nizozemí. — Počátek povstání. — Teror vévody z Alby. — Povstání severních provincií. — Zničení Antverp. — Gentská úmluva. — Unie utrechtská. — Pokračování boje se Španělskem. — Holandsko v XVII. století. — Hospodářský rozkvět. — Kolonie. — Politické zřízení v Holandsku. — Buržoasní kultura.

2. *kap.*: Počátek kapitalistického rozvoje Anglie 35

Vznik manufaktur. — Odnímání půdy sedlákům. »Ohrázování«. — Krvavé zákonodárství proti tulákům a žebrákům. — Povstání Roberta Ketta. — Anglický absolutismus. — Reformace v Anglii. — Anglie a Španělsko. — Obchodní společnosti. — Zahraniční politika. — Tomáš More a jeho »Utopie«. — Shakespeare.

3. *kap.*: Anglická buržoasní revoluce 42

Královská moc a parlament. — Stuartovci. — Vláda bez parlamentu. — Začátek revoluce. — Dlouhý parlament. Občanská válka. — Činnost parlamentu. — Oliver Cromwell. — Reforma armády 1645. — Levellerové. — Revoluční hnutí v armádě a její třídní složení. — Druhá občanská válka a zřízení republiky. — Anglická republika. — Diggeri. — Podmanění Irska a Skotska. — Zahraniční a vnitřní politika republiky. — Cromwellova diktatura.

4. *kap.*: Absolutistická monarchie ve Francii 53

Absolutismus Ludvíka XIV. — Hospodářská politika absolutismu. Merkantilismus. — Francouzská kultura za Ludvíka XIV. — Zrušení ediktu nantského. — Zničení rolnictva. — Válka o dědictví španělské. — Povstání

»kamisardů«. — Utrechtský mír. — Francie v první polovině XVIII. století. — John Law. — Růst nespokojenosti mezi buržoasií a rolníky.

5. *kap.*: Rakousko a Prusko v 17. a 18. století..... 60
 Rakousko a Prusko, východní oblasti Německa. — Rakousko po třicetileté válce. — Zahraniční politika Rakouska; válka s Turky. — Marie Terezie, Josef II. — Prusko. — Kurfiřt Fridrich Vilém a zesílení absolutismu. — Pruské království. — Fridrich II. Zákony na »ochranu« nevolníků. — Zahraniční politika Fridricha II. — První rozdělení Polska.
6. *kap.*: Buržoasní řád v Anglii..... 67
 Karel II. — Zahraniční politika. — Parlamentní oposice. — Převrat r. 1688. — Vláda parlamentu. — Koloniální politika. — Banky. — Zničení rolnictva.
7. *kap.*: Indie a Čína v 16. až 18. století..... 73
 Obchod Indie v XV.—XVI. století. — Říše Velikých Mughalů. — Akbar. — Aurangzíb. — Angličané a Francouzi v Indii. — První styky Číny s Evropou. — Mandžuoové. — Utvoření mandžuské říše v Číně. — Rozšíření Číny. — K'ang-Hsi. — Rusko-čínské styky. — Čínská uzavřenost.

Část druhá

EVROPA A SEVERNÍ AMERIKA ZA FRANCOUZSKÉ BURŽOASNÍ REVOLUCE NA KONCI 18. A NA POČÁTKU 19. STOLETÍ

8. *kap.*: Evropa v předvečer buržoasní revoluce ve Francii 80
 Zápas o světové panství. — Vzestup Anglie. — Anglie v 60.—70. letech XVIII. století. Hromadění kapitálu. — Zemědělství. — Průmysl. — Vynalezení strojů. — Feudálně absolutistické zřízení na evropské pevnině.
9. *kap.*: Válka za nezávislost a vznik Spojených států..... 86
 Kolonie v Severní Americe. — Boj Anglie proti rozvoji průmyslu v amerických koloniích. — Válka za nezávislost. — Povstání D. Shaye (1786). — Americká ústava.
10. *kap.*: Francouzská buržoasní revoluce 18. století
 (1789—1794)..... 91
 Krise feudálně absolutistické Francie. — Úpadek zemědělství. — Sociální rozvrstvení rolnictva. — Cechy. Cechovní předpisy. — Velké podniky. — Obchod. — Král,

duchovenstvo, šlechta. — Privilegované stavy. — Třetí stav. Ideologie vzrnající se buržoasie a lidových mas. Voltaire, Montesquieu. — Encyklopedisté. — Rousseau. — Jean Meslier. — Zostření krise. Svolání generálních stavů. Začátek revoluce. — Finanční krise. — Reformní pokusy Turgotovy a Neckerovy. — Svolání generálních stavů. — Od generálních stavů k národnímu shromáždění. — Dobyti Bastily. — Zámožná buržoasie u moci. — Spiknutí dvora. Události 5. a 6. října 1789. — Ústava z r. 1791. — Útěk králův. — Zákonodárné shromáždění 1791. — Král a zákonodárné shromáždění. — Feudální koalice proti revoluční činnosti. — Vlast v nebezpečí. — Odstranění monarchie ve Francii. Zápas girondistů a »hory. Povstání 10. srpna 1792. — Organizace obrany a odražení nepřítele. — Konvent. Zápas girondistů s jakobíny. — Povstání 31. května až 2. června 1793. — Jakobínská diktatura. — Vyzvědači a sabotážníci ve Francii. — Revoluční vláda. — Zrušení feudálních povinností. — Obecně platné nejvyšší ceny. — Boj proti církvi. — Nová organizace armády a revoluční taktika. — Zápas směrů uvnitř jakobínské diktatury. — Proti-revoluční převrat 9. thermidoru II. roku republiky (dne 27. července 1794). — Význam francouzské buržoasní revoluce XVIII. století. Základní rozdíl mezi revolucí buržoasní a proletářskou.

11. kap.: Francie od r. 1794 do r. 1815..... 133

Thermidorský konvent. — Direktorium. — Babeuf a »Spiknutí rovných«. — Války thermidorského konventu a direktoria. — Generál Bonaparte. — Italské tažení Bonapartovo. — Tažení do Egypta a do Syrie. — Tažení Suvorovovo. — Státní převrat 18. brumaire. — Konsulát a císařství ve Francii. Války za konsulátu. — Vnitřní politika Napoleonovy vlády. Vytvoření císařství. — Špionáž a sabotáže. — Trafalgar a Slavkov. — Zničení Pruska. — Kontinentální systém. — Nová porážka Rakouska. — Napoleon a jeho dvůr. — Rozšíření francouzského území. — Soustava států závislých na Francii. — Nezdar kontinentálního systému. — Lidové hnutí v dobytých zemích. — Tažení do Ruska v r. 1812. — Restaurace Bourbonů ve Francii.

12. kap.: Anglie, „Svatá říše římská“ a Prusko v letech 1789—1815 156

Anglie v letech 1789—1815. — Konec Svaté říše římské. Buržoasní reformy v Prusku.

OD VÍDEŇSKÉHO KONGRESU DO REVOLUCE 1848

13. *kap.*: Vídeňský kongres. Svatá aliance..... 161
 Vídeňský kongres. — Svatá aliance. — Revoluce r. 1820 až 1823 ve Španělsku. — Revoluce v letech 1820 a 1821 v Neapoli a Piemontě. — Zápas řeckého národa o nezávislost. Mezinárodní kongresy. Revoluční hnutí v Evropě a ruská veřejnost. — Revoluční politické theorie a reakční směr v romantismu. — Goethův Faust. — Ludvík van Beethoven.
14. *kap.*: Restaurace ve Francii a červencová revoluce r. 1830..... 168
 Druhá restaurace. — Červencová revoluce.
15. *kap.*: Utopický socialismus (Saint-Simon, Fourier, Owen)..... 170
 Saint-Simon. — Fourier. — Owen. — Vliv utopických socialistů v Rusku.
16. *kap.*: Červencová monarchie ve Francii..... 175
 Spiknutí legitimistů. — Hospodářský rozvoj Francie. — Realismus v literatuře. Balzac. — Těžké postavení dělníků a rolníků. — Lyonská povstání. — Socialistické společnosti. Blanqui. — Louis Blanc. — Proudhon.
17. *kap.*: Anglie v letech 1815 až 1848..... 179
 Hospodářská krize v l. 1816—1819. — Hospodářský rozvoj Anglie v I. polovině XIX. století. — Postavení dělníků v továrnách a dílnách. — Industrialisace kapitalistická a industrialisace socialistická. — Parlamentní reforma v roce 1832. — Chartismus. — Strany morální a fyzické síly. — První petice (1838—1839). — Utvoření chartistické stranické organizace a největší rozmach hnutí. — Chartistické hnutí v r. 1848. — Příčiny nezdaru chartistického hnutí.
18. *kap.*: Německý spolek v letech 1815—1848..... 188
 Politické zřízení Spolku německých států. — Rozvoj kapitalismu v zemědělství. — Průmysl. — Hambašská slavnost. — Celní spolek. — Postavení dělníků. Povstání slezských tkalců (v roce 1844). — Heinrich Heine. — W. Weitling.

19. kap.:	Karel Marx a Bedřich Engels.....	193
	Karel Marx. — Bedřich Engels. — Vypracování teorie vědeckého komunismu Marxem a Engelsem. — Svaz komunistů. — »Komunistický manifest«. — Marx při práci.	
20. kap.:	Revoluce v r. 1848 ve Francii.....	203
	Únorová revoluce. — Ústavodárné shromáždění. — Červené dny. — Zákonodárné shromáždění. — Státní převrat r. 1851. — Vyhlášení císařství.	
21. kap.:	Revoluce v r. 1848 v Německu.....	213
	Přemístění střediska revolučního hnutí do Německa. — Předvečer revoluce. — Hnutí v jižním Německu. — Začátek revoluce v Rakousku a Prusku. — Frankfurtský parlament. — Marx a Engels v Německu. — Mobilisace sil a nástup kontrarevoluce v Německu. — Rozeznání pruského sněmu. — Boj o říšskou konstituci. — Uherská revoluce. — Příčiny porážky německé revoluce. — Revoluce r. 1848 a ruská společnost.	
22. kap.:	Revoluce v r. 1848 v Itálii.....	224

Část čtvrtá

50.—60. LÉTA XIX. STOLETÍ

23. kap.:	Evropská reakce. Východní válka, vytvoření Rumunska a Srbska.....	229
	Evropská reakce padesátých let. — Kolínský proces. — Marx a Engels v emigraci. — Východní otázka. — Otázka války v Anglii. — Stanovisko Francie. — Stanovisko států německého spolku. — Krymská válka. — Krymská válka jako srážka buržoasního a feudálně nevolnického společenského zřízení. — Pařížský mír 1856. — Ruští revoluční demokraté padesátých a šedesátých let a jejich zápas proti carismu. — Vytvoření Rumunska. — Vytvoření nezávislého Srbska.	
24. kap.:	Anglie a její kolonie v 50.—60. letech XIX. století 237	
	Anglie jako »dílna světa«. — Politické poměry a strany. — Anglické kolonie. — Povstání sipáhijů v Indii. — Zotročení Číny kapitalistickými státy. — Anglie a Irsko. — Anglické dělnické hnutí. Reforma v r. 1867. — Realismus v anglické literatuře.	

25. *kap.*: Občanská válka v Severní Americe..... 247
 Postavení dělníků. — Emigrace do Ameriky. — Vzrůst plantáží v I. polovině XIX. století. — Osídlení západu. — Povstání Johna Browna. — Utvoření republikánské strany. — Abraham Lincoln. Vzpoura otrokářského Jihu. — Přechod k revoluční válce. — Vítězství Severu (jaro 1865). — Zavraždění Lincolna 14. dubna 1865. — Význam občanské války v Severní Americe. — Občanská válka v USA a revoluční demokraté v Rusku.
26. *kap.*: Revoluce a reformy „mejdži“ v Japonsku..... 257
 Japonsko za tokugawského režimu. — Selské povstání. — Druhý vpád Evropanů do Japonska. — Hnutí proti cizincům. — Odstranění šógunátu. Lidové hnutí. — »Reformy mejdži«. — Ráz »refoem mejdži«. — Kapitalistické státy a »reformy mejdži«.
27. *kap.*: Sjednocení Itálie..... 262
 Sjednocovací hnutí v padesátých letech. — Cavour. — Válka Francouzů a Italů proti Rakušanům. — Povstání na jihu Itálie v r. 1860. — »Garibaldiova tisícovka«. — Vítězství Garibaldiho na jihu Itálie. — Vytvoření italského království 1861. — Garibaldi a Řím. — Dokončení sjednocení Itálie.
28. *kap.*: Sjednocení Německa..... 267
 Státní zřízení Pruska po revoluci 1848. — Zemědělská reforma r. 1850. Rozvoj kapitalismu v zemědělství. — Rozvoj průmyslu. — Ústavní konflikt. — Vytvoření Severoněmeckého spolku. — Vnitřní politika Bismarckova. — Ústava severoněmeckého spolku. — Richard Wagner. — Dělnická třída Německa v době jeho sjednocení. — »Saský svaz dělnických spolků«. V. Liebknecht. F. Lassalle. — »Všeněmecký dělnický svaz«. — Rozvoj dělnického hnutí v letech 1863 až 1866. Dokončení sjednocení Německa.
29. *kap.*: Druhé císařství ve Francii..... 277
 Politické zřízení druhého císařství a vnitřní politika. — Zahraniční politika. Napoleon III. — Vzrůst dělnického hnutí.
30. *kap.*: I. Internacionála..... 281
 Vytvoření »Mezinárodního sdružení dělníků«. — Tábor lidu 28. září 1864 a založení I. Internacionály. — Sta-

novy a program I. Internacionály. — Ženevský kongres I. Internacionály roku 1866. — I. Internacionála a stávkové hnutí. — Bruselský kongres. — Marxův zápas s oportunisty v anglických Trade Unions. — Od bruselského do basilejského kongresu. — M. Bakunin. — Bilance činnosti I. Internacionály v roce 1870. — Marx a Engels v 50.—60. letech jako revoluční vůdci proletariátu. — Marx jako zakladatel a vůdce komunistické strany.

31. kap.: Úspěchy techniky a přírodních věd v letech 1789—1870.....	295
Úspěch průmyslu. — Doprava a spojení. — Vojenská technika. — Rozvoj přírodních věd.	